

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona.

Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona.

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj petitsoronként
12 fillér. Nyitványban egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési irodában

Előbb: „DELVIDEKI NEMZETOR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

Magyarország hódolata a király előtt.

A király üzenete a nemzethez.

Nagy fényességgel és benső melegséggel folyt le Bécsben a magyar és horvát törvényhatóságok hódolata a király előtt. A bécsi hivatalos körök és a nép igaz szeretettel vette körül a hódoló küldöttséget és a maga nemében páratlan fogadást rögzített, melynek bensősége kihat a két állam további békés munkálkodására és közös megértésére. Az ünnepség lefolyásáról adjuk tudósítónk jelentését:

A felvonulás.

A magyar hódoló küldöttség felvonulásának pompás idő kedvezett. Már délelőtt 9 óra felé megalakult a Schwarzenberg-téren a kocsimenet. Óriási közönség lelkes óvációkban részesítette a magyar és horvát vendégeket. Folyton felhangzottak az éljen és zsivió-kiáltások. A Mariahilferstrasse, amely már napok óta pompásan fel van díszítve, ma reggel teljessé tette díszruháját és győzelmi uthoz hasonlított. Az üzlettulajdonosok versenyeztek kirakataikat feldíszítésben. Mindenütt magyar- és horvát zászlókat, cimereket, magyar és horvát színű szöveteket lehetett látni. Az utcákon mindenütt nagy tömeg üdvözölte a kocsisor, az ablakokból üdvözlőt intettek a vendégek felé.

A menet előtt díszgyepenruhában lévő rendőrcsapat haladt. Az első kocsiban Tisza István gróf ült Csernoch János bíboros hercegprímással. Mindkettőjüket, valamint Skerlecz Iván báró bánt melegen üdvözölte a közönség. A hosszú kocsisor éle 11 órakor érkezett Schönbrunnba.

A király előtt.

A schönbrunni kastélyban lefolyt fogadás nagy kihallgatás jellegét viselte. A résztvevők a nagy galériában gyülekeztek, melynek lépcsőjén, testőrgárda gy. állott sorfalat. A galériában magyar testőrgárda és arciere testőrgárda állott díszőrséget.

Öfelségét kevéssel tizenegy óra előtt értesítette Montenuovo herceg főudvarmester, hogy az audiencián résztvevők már egybegyűltek. Nepalek udvari tanácsos adott jelére megnyiták az ajtók és öfelsége lelkes éljenzés és zsivió kiáltások közepette a terembe lépett. A teremben álló podiumon kis asztalka volt és öfelsége ezen asztal előtt foglalt állást.

A hódoló beszéd.

Az éljenzés és zsiviózás szünetével Tisza István gróf miniszterelnök lépett elő és beszédet intézett a királyhoz.

Osászári és királyi Felség! Legkegyelmesebb Urunk!

Szívünk sugallatát követve, jelenünk meg Felséged színe előtt. A szívünket, amely csordulattal tele van a hűségnek, hódolatnak és hálás szeretetnek érzelmeivel. Öseinktől örököltük ezeket a szent érzelmeket. A rajongásig fokozta őket mindannak tudata, amit népei javának szentelt áldásos, hosszú életén át Felséged tett értünk és elemi erővel hozzák lelkük mélyéből kitörésére a mai nagy idők fölemelő nagy benyomásai.

Vázolta azt a nagy erőpróbát, melyet a megpróbáltatás idején vívtunk s hálját fejezi ki a felségnek, hogy a szabadságát visszanyert magyar államnak méltó helyet biztosított a monarchiában. A közös dicső-

ség fényétől övezett és közös vértől áztatott harcmezőkön egymásra találtunk a testvér horvát nemzetben is. Beszédét így fejezte be:

Azzal a fogadalommal, hogy e nagy idők lezajlása után sem feledjük el azok tanulságait, áldjuk a jó Istent, amiért megengedte, hogy élete művének diadalmas igazolását megérhesse Felséged e nagy idők küzdelmeiben és kérjük őt, hogy tartsa meg Felségedet a nagy harc győzelmes befejeztét követő becsületes béke áldásos korszakában népei javára és gyönyörűségére sokáig.

A király üzenete az országnak.

Tisza István gróf miniszterelnöknek zugó éljenzéssel fogadott beszéde után öfelsége válaszolt:

Uralkodói kötelességeim igaz sajnálatomra a háboru kitörése óta megakadályoztak abban, hogy magyar székesfővárosomba jöjjenek. Annál nagyobb az örömöm, hogy Önök mint Magyarország és társországi törvényhatóságainak képviselői az ország minden részéből előttem itt megjelentek.

Hódolatuk kifejezése, mint a magyar és horvát nemzet hűsége és ragaszkodásának újabb fényes megnyilatkozása, mélyen meghat.

Uralkodásom legnagyobb örömei közé tartozik, hogy kiváló magyar államférfiak közreműködésével sikerült századokon át meg-megújuló félreértések megszüntetésével a korona és a nemzet, valamint a magyar állam és többi királyságaim és országaim között az áldásos együttműködését állandó alapokon biztosítani.

Háborus képek.

A Vlaamische Stem munkatársa a következőleg írja le a belga front mögötti vidéket az Yser partján:

A lövészárkok mögött a lövegek által fel-dult szántóföldek vannak, melyeken a cukorrépa termés már régen rothadásnak indult. A szántóföldek után nyári ékességben pompázó rétek következnek, melyeken sűrűn látni nagy földtúrásokat: ezeket gránátok okozták. Azután jönnek vízzel telt futóárkok, ezekért októberben heves harcok voltak. Mindenfelé látni sírokat, melyeket szeretettel ápolnak. Sok sirt kővel ékesítettek, másokra keresztet tettek s valamenyire sok virág pompázik. Néhány száz méternyire a második védelmi vonaltól már megvannak művelve a földek és a parasztok szántottak és vetettek, miközben nem messze tőlük ádáz háboru folyt. A legelőkön pedig egészen jól érezte magát a nyáj, dacára annak, hogy a srapnellék és gránátok a legelő szélén estek le. Az első és a második védelmi vonal között van az a rész, melyet a belgák víz alá helyeztek. Itt-ott kilátszik egy-egy majorság kéménye. A vízben sok helyen látható egy-egy felpuffadt állati hulla, mely isszonyu büzt terjeszt. Ehhez járul az apróság nagyon kellemetlen legyek sok miriádja. Ennek a víznek a partján nagyon

veszélyes a közlekedés. És különösen sok nehézséggel jár itt az előőrök felváltása. A katonáknak libasorban kell a keskeny deszkapal-lón haladnia és nem egyszer megtörténik, hogy a sötétben egyik-másik félrelép. Az ilyen katoná el van veszve. Nehéz felszerelése lehuzza a mély iszapba és ott megfullad. Azonban még távolabb ettől a mesterséges mocsártól is elég nagy a veszély, mert mindenfelé van sok vízzel telt mély gránátlyuk, melyben már szintén nem egy katona pusztult el.

Hamburgban háborus kiállítást készítenek elő, melynek az lesz az egyik érdekessége, hogy csak olyan tárgyak kerülnek kiállításra, melyek magántulajdon képeznek. A kiállításon látható lesz mindenféle proklamáció, szükségpénz, tábori levél, egyenruha, fegyver, medália és mindenféle hadi emlék. A kiállítási tárgyak nemcsak a mostani, hanem a hetvenes és még előbbi háborukra is vonatkoznak. A kiállítást Rasche frankfurti mérnök rendezi, akinek Németországban legnagyobb fegyver és egyenruhagyűjteménye van s az ő gyűjteményeinek nagyrésze is bemutatásra kerül a kiállításon. A kiállításon azonban résztvesznek rajta kívül Németország legelőkelőbb gyűjtői. A kiállítás augusztus és szeptember hónapokban lesz nyit-

va és jövedelmét háborus jótékonyagra fordítják.

A francia újságokban hónapok óta írnak és beszélnek arról, hogy a franciák nemcsak a háboru alatt, hanem majd a háboru után is bojkottálják a német árukat és teljesen függetlenítsék magukat a német ipartól.

Nem lesz érdektelen annak a felemlítése, hogy az 1870 es háboru után hasonló mozgalom volt Franciaországban, mely akkor Havreből indult ki. Akkor is örök haragot esküdtek a franciák a német iparcikknek, sőt még anynyira is mentek, hogy szövetség alakult náluk arra a célra, nehogy német származású munkás valamely francia gyárban vagy műhelyben alkalmazást kapjon.

A szövetséget akkoriban megcsinálták, sokat agitáltak mellette, országszerte nagy gyűléseket tartottak, sok pénzt költöttek el a mozgalomra és a vége az lett, hogy a szövetség egy évi fennállás után csendesesen megszűnt. Senki sem vette észre, hogy mikor szűnt meg. Ellenben a francia kereskedők máris sűrűn tettek megrendeléseket német gyárakban és a francia munkaadók máris gyakran kerestek ügyes német munkásokat.

Ennek a mostani mozgalomnak is valószínűleg ilyen sorsa lesz.

Eliamérését fejezte ki, hogy az országban megszűnt a politikai viszály s az otthonmaradottak áldozatkész gondoskodással segítik ügyünket. Reményét fejezi ki, hogy hű szövetségeseinkkel együtt kiküzdjük a becsületes, tartós békét. Beszédét így végezte:

— Bizom a Mindenhatóban, hogy Szent István koronája, amelyet az elődök bölcsesége és ereje a századok viharain át meg tudott őrizni, a mai megpróbáltatások után új dicsőségtől övezve, megnövekedett fényben fog ragyogni a jövő, boldogabb nemzedékeknek.

Megjelenésükért és hódolatukért fogadják szíves köszönetemet és vigyék haza a nemzetnek hű és hősiességéért szívem mélyéből jövő hálám kifejezését.

A király beszédét zugó éljenzés követte.

A király beszélget.

A felség beszédét követő lelkes éljenzés és zsvió kiáltások elültével az uralkodó Tisza István grófhhoz lépett, akivel őfelsége hosszabb ideig beszélgetett, majd Bárczy István dr. polgármester és Csernoch János hercegprimást szólította meg. Amikor őfelsége a Skerlecz Iván báró bán vezetésével alatt megjelent horvátszlavon kiküldöttek csoportjához lépett, a bán őfelségét horvát nyelven üdvözölte.

A király aztán távozásban újra a horvátok csoportjához ment és pár szóval megköszönte az üdvözlést. A fogadás tizenkét óra előtt 5 perccel ért véget.

Fogadás a bécsi városházán.

A királyi hódolás után a küldöttség Bécs város meghívására a Rathausba ment, hol a virágokkal és zászlókkal feldíszített nagyteremben a községtanács és nagyszámú meghívott közönség élén dr. Weisskirchner polgármester üdvözölte a küldöttséget.

Soha sem jutott Magyarország és Ausztria harmonijának történelmi szükségessége teljesebben kifejezésre, mint

Egy német tudós, aki mostanában tért vissza Svájból, többek között a következőket írja:

— Beszéltem sok svájci emberrel, tanultakkal éppen úgy, mint egyszerű munkásokkal, de sehol nem találtam olyan bolondot, sem férfit, sem nőt, aki az állítólagos német kegyetlenkedésekben hitt volna. Még a nyíltan Franciaországgal szimpatizáló olasz nyelvű svájciak között sem találtam olyanokat. Eppen a berni kantonban vannak az emberek leginkább telháborodva azon, hogy a németeket mindenki kegyetlenséggel vádolja ellenséges és sok szemleges földön.

— Elég baj, — mondták az emberek — hogy vannak, akik az ilyeneket elhiszik. A háború háború és bizony igaz, hogy előfordul, hogy egyik-másik katonát elragadják a harc heve, de ez éppen úgy megtörténhetik német részen is, mint francia vagy angol részen is. Az ilyen esetleges hevességért azonban nem lehet sem az uralkodót, sem pedig az egész nemzetet felelősségre vonni.

Egy svájci ügyvéd ezeket mondotta a németekről:

— Nem hiszem, hogy a németek ok nélkül lőnék össze itt-ott a templomokat, vagy pedig a majorságokat. Bizonyára ellenséges őrségek vagy gépfegyverek vannak azokban elhelyezve. Nem egyszer láttam, hogy a német katonák ajtatosan állanak meg egy-egy békés parasztház előtt és bizonyára hazagondolnak akkor. Az ilyen emberek nem lehetnek rosszak, kegyetlenek. De hát a háború: háború.

ebben a végzettel teljes időben. Hiszek Ausztria-Magyarországban és népei világhistoriai misziójában. A mai feledhetetlen nap, amely magyarokat és horvátokat a német testvérekkel ma itt ismét egyesített, a legbiztosabb záloga e hittemnek, biztosítéka hatalmunknak és erőnknek. Mi bécsiek ezért még egyszer köszönetet mondunk Önöknek és ennek kifejezését adandó felszólítom bécsi barátaimat, kiáltásuk valamennyien velem: Eljenek a Szent István koronájához tartozó országokból érkezett kedves vendégeink! Eljen!

A polgármester üdvözlő szavaira Bárczy István dr. polgármester hosszú, hatalmas magas szárnyalású köszönőbeszédet mondott.

Bátor magyar fiaink, akik Galicia földjén elvéreztek és hős osztrák testvéreink, akik a Kárpátokban elesetek, vérükkel pecsételték meg ezt a tudatot. Vérszerződés, amilyent a magyar hőskorból ismerünk, köt össze ezentúl minden osztrákot és magyart. Es ha testvérekké tett a rombolás, a sebek ütése korszaka, vajjon lehetséges-e, hogy ne maradjunk azok az építés, a jóvátétel, a sebek gyógyítása, a küzdők megjutalmazása idején, ami elsősorban a mi kötelességünk lesz.

Fiaink bebizonyították, mily csodásan tudnak, vállalva harcolni együttesen győzni vagy meghalni. Most rajtunk a sor, hogy megmutassuk, miként kell egymás mellett élni. A mindenható adjon ehhez a munkához sohasem lankadó erőt és adja rá áldását.

Mi pedig valamennyien, akik ezen az emlékeztető napon oly jól érezzük magunkat Bécsben, ösztönözve szívvel kiáltjuk éljen Bécs városa, éljenek polgárai és éljen polgármestere!

Még Heljacz dr. zágrábi polgármester beszélt s azután hideg étkeket és bort szolgáltak fel a vendégeknek.

A küldöttség tagjai este különvonaton elutaztak Bécsből.

Német illusztrált lapok most gyakran hoznak képeket, melyeken német parasztemberek láthatók, amint visszatérnek elpusztított falvaikba és ott asnak. Ezek az emberek majdnem mind elrejtett vagyunkjukat ássák ki. Mikor ugyanis menekülniök kellett, nem vihették mindent magukkal és mert tudták, hogy a lezárt szekrény és a lelakatolt ház nem lesz szent az oroszok előtt, az eldugásnak ezt az ősi módját találták ki. Jó mély gödröket ástak valamely fa vagy fal mellett, abban elhelyezték jól becsomagolt pénzüket, ékszerüket, telekkönyvi kivonatukat, arra köveket tettek, aztán jól betömték a nyílást földdel s az egészre — hogy felismerhetetlen legyen az ásás helye az oroszok előtt — gypet raktak.

Az orosz pusztítás azonban sokkal nagyobb volt, semhogy az emberek előre el tudták volna képzelné. Az oroszok nemcsak a házakat pusztították el, hanem még a lákat és az utszéli kereszteteket és utmutatókat. Némely vidék annyira el van pusztítva, hogy a parasztok még falujuk egykori helyét sem fogják megtalálni, annál kevésbé azt a helyet, ahová kincsüket elásták. Minden jel, amely utbaigazítást adhatna, el van pusztítva. Sok ember fogja majd így megsírni a vagyonkáját.

Es meg fog majd történni, hogy talán ötven, száz vagy több év múlva itt-ott házépítés vagy kutnyítás közben az emberek rá fognak bukni egy-egy most elásott holmira s majd keletkeznek a legendák, a mondák.

Az olaszok nagyra vannak vele, hogy si-

Az állam és a termés.

A gabonatermést törvényadta jogánál fogva lefoglalta a magyar állam. Ez a dolog ugyan a több oldalról, különösen a magyar gazdatisáadalom részéről sürgötett szabad kereskedelmi forgalomnak éppen az ellenkezője, de azért korántsem kárhozthatni való, mert a legmagasabb árak egyidejű megszabásával a kormány egyidejűleg elvágta az utját a gazda bérére menő erkölcsstelen spekulációnak is. Buzát, rozst, árpát stb. további eladására nem vehet más, mint az állam, illetve annak megbízottja a Haditermény Részvénytársaság, Ennek külső szervei, megbízottjai gyűjtik össze az ország termését és felsőbb utasítások szerint gondoskodni fognak majd kellő elhelyezéséről. A cél az, hogy a termésből jusson mindenkinek, aki jogos igényt tart rá, jusson — bár a fogyasztó szempontjából talán kissé magas áron — de mindenesetre, hogy közkeletű szóval éljünk: kukoricamentesen.

A termelő a kormányrendelet értelmében szeptember hó 15 ig köteles termését a saját szükségletére szánt nemkülömben a helybeli fogyasztásra eladott készleten kívül bejelenteni, illetve megvételre felajánlani. Közérdekű szervezetek is vásárolhatnak tagjai részére, az adásvételi ügyleteknek azonban szeptember hó 15 én be kell fej zödniök, vagyis ez időtől kezdve a termésnek, vagy közvetlen, vagy közvetve megfelelő szervezetek útján a fogyasztók birtokában kell lenniök. Hogy miért? — annak egyszerű magyarázata van: a legmagasabb árak csak szeptember 15-ig érvényesek, ezután pedig a dolgok kéréllhetetlen logikája és az eseményekből származó természetszerűség alapján a gabonáráknak okvedenül változniök kell.

Az események — főleg a haretér szivet-lelket rezgésbe hozó, reményt és hitet gerjesztő nagy eseményei arra engednek következtetni, hogy az őszi hónapokra csökkenni fognak a gabonárák. Az elfoglalt területek termése, a zsákmányolt készletek is a mieink lesznek, s nagyon való-

került néhány falut megszállani Tirol legdélibb részén. Ezek természetesen olyan falvak, melyeket hadvezetőségünk hadászati szempontból önként engedett át. A felszabadított terület az olasz újságírók nagy rajokban járják be. A Stampa tudósítója július 31-ikén ezeket írja lapjában:

— Micsoda országban vagyunk? Ellenségek vagy barátok között járunk? A népek ugyan barátságosan néznek ránk, de vajjon mit gondolnak titokban? Nem lehet tudni, hogy tekintetükben mi van, szivesség-e, vagy gyűlölet? Ezeknek az öreg embereknek, gyermekeknek és asszonyoknak mindegyiküknek van valakijük Galiciában, vagy akár a mi katonáinkkal szemben a lövészárkokban, milyen szemmel tekintenek ezek ránk? Ery nyelvenbeszélnek velünk, de vajjon az érzésük is egy-e?

— Az ellenség ezt a földet már régóta bírja és mindennel ellátta. Kezd bennünk az a sejtés ébredezni, hogy talán mégis nagy tévedésbe estünk, mikor ennek a földnek a felszabadítására gondoltunk. Vajjon ők is olyan vágyva várták ezt a felszabadítást, mint mi? Minket apánk abban a hitben nevelt, hogy itt várnak ránk, de ez csak hit volt-e, melynek talán nem is volt alapja? Mi átkoztuk az igát, mely alatt az ausztriai olaszok nyögtek, de hat vajjon igaznak érezték-e ők maguk állapotukat.

— Kérdések ezek, melyek újra és újra feltűnnek ellöttünk, de melyekre aligha fogunk választ találni...

szinü, hogy a szomszédos semleges országok gabonatermése is utat fog találni lozánk, már is nagy mindenhol a bebocsátásra váró készlet. Az őszi hónapokra tehát okosan a hazafiasan gondolkozó magyar gazda elég jogosan számíthat tehát áresésre s ha véletlenül hozzá nem értőtől, vagy rossz hiszeműtől félrevezetve az ellenkezőre számít, akkor nem igazi magyar gazda, hanem roszakaratu spekulans és gyáva, aki megérdemli, hogy rajta vezítsen az üzleten. Erkölcsi és jól felfogott anyagi érdekek követelik tehát, hogy a szükségesen kívül senki ne dugja el a termés fölöslegét.

Ha úgy hozta az idők sora, ám rendelkezék a természettel az állam. Az állam becsületén, a kormány közegeinek készsége fog mulni, hogy az idén a fogyasztók igényei ki fognak elégítődni, mert termés hála istennek van. A gazdabeüület azonban megköveteli, hogy az állam, illetve a kormány rendelkezéseit már a saját anyagi érdekében is szem előtt tartsa mindenki. Ha a gazdatársadalom évtizedek óta emelt fölvel tudja hirdetni, hogy a buza nem lehet önző spekuláczió tárgya, ehhez a meggyöződéshez ragaszkodják különösen a mostani nehéz idökben.

Kétségtelen, hogy a termési költségek óriási emelkedése s a mindenhol tapasztalható drágaság miatt sok gazda lelkében felvetődik a kérdés: miért ne kereshetnék én is? Ráférne határozottan minden magyar gazdára a több kereset, amde ismétljük, hogy erre aligha van kilátás. A becsületes keresetnek ma egyedüli módja a termésnek mielőbbi eladásra kész állapotba való hozatala s az állam, illetve annak megbízottjai részére való eladása. Ismerve a gyors egymásutánban pergő eseményeket, ennél jobb tanácsot nem adhatunk.

NAPIHIREK

Szép kitüntetésben részesült Néhai Mészáros György volt verseczi magy. kir. főerdész derék fia, állami főreáliskolánk egykori kitünö növendéke a pozsonyi evang. liceum tanára. A Pozsonyban megjelenö »Nyugatmagyarországi Híradó« e kitüntetésről következőleg emlékezik meg:

»Katonai jelentés szerint!

Mészáros György, liceumi tanár, Ojearj mellett Litynicánál, Hruckónál, Lipice-Kolodrubijnál, Honiatycénél, Vybranovka-Dzivistniknél, főleg azonban Firlejev-Josefovánál, kezdeményező képességével és kiváló kötelességérzetével mint elsőrangú tisztjelölt tünt ki. Sokszor, mikor a telefonösszeköttetés megszűnt a parancsnokság rendelkezéseit, személyesen biztonságával nem törődve, vitte a rajvonalba. Mikor július elsején, a hajnali órákban az oroszok nagy tulerövel ellentámadásba mentek át, szétszórt és felbomlott saját legénységünket Mészáros zászlós különböző csapatteüestekből összegyűjtötte, gyors elhatározással állásba helyezkedett velük és ezzel az ellenséget feltartóztalta, nagyszámu katonát a biztos fogságbaüjtástól megmentett. Ezért augusztus hó 18-án ezredparancsnoka ünnepiesen feltűzte mellére az első osztályu ezüst vitézségi érmet ezrede előtt «

Köszönetnyilvánítás. A Blau Zsiga-féle kávéházból a fél 10 órai jótékonycélu asztal-

társaság a háboruban elesett katonák özvegyei és árvái részére a következő adományok érkeztek alólírott pótzászlóaljhoz: Held Rezsö 14 K, Hanel Antal 10 K, Rosenbaum Béla 10 K, Thier Vilmos 6 K, Schlesinger József 6 K, Farkas Antal 4 K, Blau Zsiga 4 K, Daum Ottó, Holczinger Filipp, Zoffmann Arthur 2 korona. Összesen 60 K. Ezen nemeslelkü adományért amely az alapítványhoz csatolattik, ezen az uton fejezi ki hálás köszönetét a segélyre szorult özvegyek és árvák nevében a verseczi 7. honvéd pótzászlóalj parancsnokság.

Szerencsétlenség. Mult vasárnap néhány gyermek a helybeli meszits-patak partján egy töltényt talált. Játékközben anyira kalapácsolták a töltényt míg az elsült, az 5 éves Bene János kezét szétromcsolta és lábán is megsebesítette. Tanácsos volna ha a szülök gyermekeiket kitanítanák az eféle talált dolgok veszélyességére.

Egy libáért száz korona — büntetés. Aradon Moldován Ödön rendörhadnagy a baromfipiacról előállította Siklován Vazulné pécskai lakost, aki hét libát vitt be értékesítés céljából az aradi piacra. A kofaasszony egy liba árát harminc koronába állapította meg, holott libái hatóságilag megszabott áron legfeljebb 19 korona 50 fillért értek meg. Grumáz László dr. rendörkapitány, a kihágási bíróság vezetője Siklovánét, aki eddig büntetlen előéletü, száz korona pénzbüntetésre ítélte.

Katonák méhészeti tanfolyama. A magyar királyi földmívelésügyi miniszter értesítette a temesvári katonai parancsnokságot, hogy engedélyt adott arra, hogy az Országos Méhészeti Egyesület a hadban megrokkant katonák számára Temesvárott méhészeti tanfolyamot rendezzen, hogy a rokkantak keresetképesége ezen az uton is előmozdítható legyen. A tanfolyam azonban csak akkor nyílik meg, ha arra legalább harminczan jelentkeznek.

Egy élelmiszérdrágítót 10000 márkára ítéltek. A Frankfurter Zeitung jelenti, hogy a frankfurti törvényszék Bensingér Miksa kereskedőt, aki a lisztet a megszabott maximális áron felül próbálta eladni, a törvényben meghatározott legnagyobb pénzbüntetésre: 10000 márkára ítélte. Az államügyész azt indítványozta, hogy a drágító kereskedőt hat hónapi fogházra és 1500 márka pénzbüntetésre ítéljék.

Árlejtési hirdetemény a kisipar részére. A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. Hadügyminiszterium szeptember hó első felében szállítandó következő cikkekre versenytárgyalást hirdet: Cipész és szabószerszám készletekre, varró, gombos- és biztonságü tűkre, fehér és fekete tekeres cözárnára, sapkarosettákra, talpfurókra, talpfaszegekre, vargafonálra, cipőszíjra, cipőráspolyra, ruha-, cipő- és sárkefékre, jelzősípokra, sárga-fekete színü karszalagokra az egészségügyi személyzet részére, eleseg tarisznyákra és ovökészletekre. Az ajánlatok a cs. és kir. hadügyminiszterium 13. ügyosztályánál terjesztendök elő.

Czigányok garázdálkodása a Délvidéken.

Van az ország részében egy kiterjedt cigánynemzetség, mely szélteüben-hosszában hirhedté tette a nevét a sok elkövetett lopás, rablás és betörés által, ennek a cigánynemzetségnek a Csobán-Gomán-család alkotja magját s hozzája tartozik még néhány más kőborcigánycsalád is. Ez a nemzetség hol nagyobb, hol pedig kisebb csoportokban, egyszer gyalog, máskor kocsival végigkőborolja Temes-, Torontál-, Arad- és Krassó-Szörény megyét és mindenütt elvisz mindent, ami a keze ügyébe esik. A nemzetség egyharmadának tagjai állandóan zár alatt vannak s mire kiszabadulnak, már követik őket mások a rokonságból a lakat mögé.

Ebből a hirhedt nemzetségből most ismét egy sátoralja kézre került. A mult év

ősze óta különböző temesi, torontáli és arad-megyei járásokban egymást érték a rablások, betörések és lopások. A járások csendőrsége nyomozni kezdett s véletlen folytán kiderítette, hogy ezeket a garázdálkodásokat a Csobán-Gomán cigánynemzetség üzi. Megindult az

erélyes nyomozás

s a vége az lett hogy a három megye különböző csendőrsége az enyveskezü rokonság harminczkét jeles tagját elfogta s az egyik részüket pedig az aradi királyi ügyészség fogházába szállította.

Temesvárott Sárga József vizsgálóbíró foglalkozik a cigányok ügyével. A felvett jegyzőkönyvek már szinte vasok füzetekké nőtek. A lopások, rablások és betörések egész sora bizonyosodott rájuk.

A haravánban vannak férfiak és nők vegyesen. A cigányokat az ügyészség fogházában — ahol el vannak helyezve — megmosdatták, megfürdették, hajukat lenyirták és ócska, büszös plondrák helyett tiszta rabruhákat adták rájuk. A neveik egész kis listát tesznek ki. Sorba állanak a tágas teremben: Csobán-Gomán Jóska, Csobán-Gomán Lajos, Csobán-Gomán Jován, Csobán-Gomán István, Csobán-Gomán Konstantin, Csobán-Gomán Liza, Tóth-Gomán Mária, Csobán-Gomán Mihály, Csobán-Gomán Paraszkiva, Rézműves Gyurka, Rézműves Julia, Rézműves Lulugya, Horváth János, Horváth Jóska, Kaldaras Kafa, Rostás Sándor, Tekovics Lajos és Tekovics András. Ezeket a cigányokat

Temesvárott vallatják,

a többi elfogott Aradon van. Azonban még nem kerültek valamennyien hurokra s a csendőrségek még szélteüben kutatják őket. A tolvajkaravánnak természetesen voltak orgazdái is, akik a rablott és lopott holmit megvették tőlük. Ezek nevait a nyomozás érdekében egyelőre nem lehet közölni.

Sárga József vizsgálóbíró egymásután olvassa fejükre a bünlajstromot. Ezeket a lopásokat és betöréseket a mult év októberében kezdték és egészen kézrekerítésükig folytatták. Így a többiek közt Zádorlakon özvegy Kiriló Annától elloptak egy négyszázkoronás lovat és két pajszikót nyolcszázkorona értékben. A ló később megkötült de a két csikó nem. Öregfalun Vojkán János udvarából elkötöttek két darab harmadfélèves lovat nyolcszáz korona értékben. A lovak máig se kerültek meg. Szekulics András öregfalusi gazdálkodót az országun ton tartoztatták fel, amit a tanyájáról a falu felé igyekezett. El akarták venni három lovat s mikor Szekulics ellenszegült, botokkal megverték és

fejsszével támadtak

neki. Szekulics segélykiáltására több mezei munkás sietett oda, mire a cigányok elfutottak, de utána kiabáltak a gazdának, hogy ezt még megkeserüli. Szentpálpusztán behatoltak Baranyai József és Rayer Samuelné házaiba s mindkét helyről ruhát, fejkeüet és ágynemüt loptak el. Szépfalun éjszaka agyaggul bekent kenővel benyomták Hoffmann Erzsébet házának ablakát, bemásztak és kétszázharmincnégy korona értékben vitték el párnákat, ágytakarókat és ruhákat. Ugyanilyen módon hatoltak be Főnlakon Szelezsán Mihályné házába, ahonnan kétszázharminchárom korona értékben loptak el ingókat és különböző berendezési tárgyakat meg konyhaeszközöket.

Temesilésden éjnek idején betörték Grosz József bérlő irószobájába, felfeszítették a Wertheim-szekrényt és abból ötszáz-negyvennyolc korona készpénzt vittek magukkal. Angyalukon betörték Kapp László gőzmalmába, kihozták onnan a vaspénz-szekrényt, az országot árkában felfeszítették és kivették belőle háromezerötvenöt koronát. A Wertheim-kaszát amelyen nyolcszáz korona kárt okoztak a csendőrök ott

találták az árokban.

Ugyancsak betörték a nagyjécsai gőzmalmába is, a pénztárszekrényt felfeszítették és kivették a bene levő ötszázötvenhat koronát.

Zádorlakon egy hajnalon betörték Héber Mátyás üzletének ajtaját és a boltból háromszáz korona készpénzt és különféle divatcikket, nagyszámu férfi harisnyát és női kelmét vittek el. Máslakon betörték Schneider Józsefné boltjába, ahonnan pénzt és négyszáznolevan korona értékű árut vittek el.

Hidegkut községben behatoltak Weltsch János lakásában és annak szekrényéből 479 koronát vittek el, melyet a gazda nemrég eladott terményekért kapott. Opálos községben betörték Armbruster Ignácné kereskedésébe s 105 korona készpénzzel és különféle áruval távoztak. Schlesinger Mór boltjának a kirakatát feszítették ki s azon keresztül hatoltak be az üzletbe, ahonnan 51 korona pénzt és árukat vittek el. Ujpaláson betörték Bondár József eső alatt álló üzletébe, ahonnan nagyobb mennyiségű ruházati cikkeket vittek el. Azonkívül betöréseket követtek el még Lippán, Szentandrásan, Számosfalun és Lukácskőn.

Sárga József vizsgálóbíró kihirdette előtűk az előzetes letartóztatásról szóló végzést. Ketten felebbeztek, a többiek megnyugodtak benne. Az egyik cigány mosolyogva mondta:

— Minek felebbezni? Ugyis itt tartanak. És ha nem felebbezek, legalább hamarabb kerülhetek ki.

HIRDETÉSEK

Versecz thj. város tanácsától.
11719—915 sz.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminister úrnak 28337/915 B. M. eln. számú körrendelete értelmében felhívom városunk mezőgazdasággal foglalkozó lakosságát, hogy a mezőgazdasági munkálatok sürgős elvégzéséhez fűződő fontos érdekekre való tekintettel a jelen rendkívüli időkben a vasárnap felhasználásával is igyekezzenek a feltétlenül szükséges gazdasági munkákat lebonyolítani, különösen a mikor a kedvezőtlen időjárás által késleltetett sürgős munkák elvégzéséről van szó.

A mai rendkívüli idők minden egyes polgártól fokozott munkaságot követelvény, az isteni tisztelet csendjét nem zavaró olyan vasárnapi munka, mely a mezőgazdasági teendőkhöz való ellátásának nagy jelentőségű közérdeket szolgálja, senkinek vallásos meggyőződésével nem ellenkezhetik, sőt hazafias kötelesség.

Versecz, 1915. augusztus hó 23.

Dr. Rezucha kir. tan. polgármester.

M. kir. földmivelésügyi minister 91300/915 sz. XII. 2.

A m. kir. földmivelésügyi ministernek 1915 évi 91300 sz. rendelete a gabona és liszt szállítására szánt textilose zsákoknak ismertető jelzéssel való kötelező ellátása tárgyában.

Az 1895: XLVI. tc. 1 §-ának 2 bekezdésében nyert felhatalmazásom alapján a m. kir. belügyi és kereskedelemügyi minister urakkal egyetértőleg a következőket rendelem:

1. §.

A papírfonálból előállított textilose és e féle anyagokat is tartalmazó zsákok (u. n. textilose — vagy textilit — zsákok), amelyek méreteik és minőségüknek fogva gabona és liszt szállítására alkalmasak vagy ily anyagok szállítására vannak szánva, a forgalombahozatal előtt legalább 6 cm. széles, a zsak középvonalában mindkét oldalon hosszban futó vörös színű, vízzel le nem mosható sávval látandók el s erre a sávra a zsak mindkét oldalán legalább 5 cm. magas, vízzel le nem mosható, fekete betűkkel a következő felírást kell alkalmazni: »Nedvességtől óvandó«.

2. §.

Az, aki az 1 §-ban említett zsákokat az ott elrendelt megjelölések nélkül eladás használatra kölesönzés útján avagy bármely más módon forgalomba hoz, ugyancsak az, ki ily zsákokat az előirt jelzés nélkül használ fel lisztnek és gabonának elszállítására való csomagolásánál, az 1895: XLVI. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 1896 évi 38286 sz. F. M. rendelet 19 §-ának 2. bekezdése értelmében az 1895: XLVI. tc. 4 §-ának megfelelően büntetendő.

3. §.

Annak a kérdésnek az elbírálásánál, vajjon oly zsákokról van-e szó, amelyekre a jelen rendelet 1 §-ában előirt megjelölések kötelezők, kétség esetén a m. kir. ipari kísérleti és anyagvizsgáló intézetnek (Budafok) véleményét kell meghallgatni. A megvizsgálandó zsákokat erre a rendeletre való hivatkozással oda kell küldeni.

4. §.

Ez a rendelet 1915. szeptember hó 1-én lép hatályba.

Budapest 1915 augusztus 17.

A minister helyett:

olvashatatlan államtitkár.

Özv. Kirchner-féle műintézet

(Cégtulajdonos: **Kirchner Ernő**)

ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák elkészítésére.